

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další dvojčíslo časopisu *Musicalia*. Již pátým rokem vás seznamujeme s novými poznatky, které vyplývají z výzkumu hudebních sbírek, se zajímavými přírůstky Českého muzea hudby a také s výstavami a jinými aktivitami muzea.

V letošním ročníku si připomeneme 120 let od narození a 40 let od úmrtí Aloise Háby, jehož rozsáhlá pozůstalost je uložena ve sbírkách našeho muzea. Poté, co byl vydán katalog Hábova díla, pokračuje zpracování korespondence, rukopisných přednášek, koncertních a festivalových programů a ikonografického materiálu. Vlasta Reittererová podává ve své stati *Jemné nuance mezi tóny* výsledky dosavadního výzkumu. Tematiku doplňuje i příspěvek Bohuslava Čížka *Čtvrťtónové a šestinótové nástroje podle návrhů Aloise Háby*. Mimo jiné se v něm dozvíte, kolik mikrointervalových nástrojů se dodnes dochovalo, které z nich si můžete prohlédnout a poslechnout v Českém muzeu hudby a které jsou nenávratně ztraceny.

Dalším významným výročím tohoto roku bylo 230 let od založení pražského Stavovského divadla. V letech 1813–1816 zde řídil operu Carl Maria von Weber. Jeho uměleckým aktivitám v Praze je věnována moje studie *Několik pramenů z doby působení Carla Marii von Webera ve Stavovském divadle*.

Zajímavý objev ve sbírkách Národního muzea učinil Lubomír Sršeň. V rodinném albu z majetku velkovévody Leopolda II. Toskánského našel neznámý autentický portrét Gioachina Rossiniho. Náročným studiem se mu podařilo určit autora akvarelu a rovněž tvůrce mědirytiny, která byla podle portrétu zhotovena.

Příspěvek Olgy Mojžíšové *Kresby Bedřicha Smetany* se zaměřuje na skladatelovy výtvarné projevy. Na základě biografických souvislostí a údajů z písemných pramenů autorka osvětluje okolnosti i dobu vzniku kreseb a s jejich pomocí dotváří obraz Smetanovy osobnosti.

Housle Františka Ondříčka a jejich obrazová dokumentace ve sbírkách Českého muzea hudby jsou pojednány ve studii Daniely Kotašové a Evy Paulové. Nástroje, na něž hrál náš přední houslový virtuos, zkoumají autorky z hlediska organologického a ikonografického.

O práci na katalogu skladatelových děl píše Markéta Kratochvílová v článku *Notové autografy Otakara Ostrčila v Českém muzeu hudby*. Přestože Ostrčilovo dílo není velké, vyžádá si vzhledem k rozptýlenosti pramenů ještě rozsáhlý výzkum. A doufejme, že se podaří najít alespoň některé z těch autografů, které jsou dnes považovány za nezvěstné.

Na závěr se jako každoročně ohlédneme za nejdůležitějším výstavním titulem Českého muzea hudby v roce 2012. Výstava měla název *Kouzelné hrací strojky* a připomene ji její hlavní autor Peter Balog. Na zadní straně obálky již tradičně dokumentujeme, jak se dvorana Českého muzea hudby během uplynulé výstavy proměnila.

Vážení čtenáři, věřím, že vám nové číslo časopisu přinese hodně zajímavých poznatků.

JANA VOJTĚŠKOVÁ,
vedoucí redaktorka

Dear readers,

We are pleased to present you with another double issue of the journal *Musicalia*. For the fifth year now we are acquainting you with new findings resulting from research in music collections, and with interesting new acquisitions of the Czech Museum of Music as well as its exhibitions and other activities.

In this year's volume we commemorate the passage of 120 years since the birth and 40 years since the death of Alois Hába, materials from whose estate are deposited in our museum in great abundance. Following publication of a catalogue of his compositions, work is continuing in taking inventory of his correspondence, manuscripts of his lectures, concert and festival programs, and iconographic material. In the article 'Fine Nuances between Tones', Vlasta Reittererová presents the results of research to date. Coverage of this topic is supplemented by a contribution from the pen of Bohuslav Čížek, 'Quarter-Tone and Sixth-Tone Musical Instruments Built according to Designs by Alois Hába'.

Another important milestone this year was the passage of 230 years since the opening of Prague's Estates Theatre, where from 1813 to 1816 the head of the opera was Carl Maria von Weber. His artistic activities in Prague are the subject of the article 'Several Sources Pertaining to Carl Maria von Weber's Work for the Estates Theatre in Prague'.

Lubomír Sršeň made an interesting discovery in the collections of the National Museum: 'An Unknown Authentic Portrait of Gioachino Rossini' found in a family album once owned by Grand Duke Leopold II of Tuscany. Through challenging research Dr. Sršeň was able to determine the painter of this aquarelle and also the creator of its reproduction in the form of a copper engraving.

Olga Mojžíšová's article 'Drawings by Bedřich Smetana' is focused on this composer's creations in the area of visual art. Based on knowledge of relevant events in his life and information from written sources the author sheds light on the circumstances and time of origin of the drawings, and uses them to round out our image of Smetana's personality.

'The Violins of František Ondříček and Their Pictorial Documentation in the Collections of the Czech Museum of Music' is the title of a study by Daniela Kotašová and Eva Paulová, who investigate instruments played by this prominent Czech violinist from the standpoints of both organology and iconography.

In the article 'Musical Autographs of Otakar Ostrčil in the Czech Museum of Music', Markéta Kratochvílová tells us about work on a catalogue of this important musician's compositions. Although Ostrčil's oeuvre is not large extensive research concerning the sources is required because of their deposition in scattered locations.

At the end we take a look back, as we do annually, at the most important exhibition of the Czech Museum of Music during the previous year, which in 2012 was titled *Magical Playing Machines*. The exhibition's main author Peter Balog provides a report. On the back cover we continue a tradition of documenting how the atrium of the Czech Museum of Music was transformed during a recent exhibition.

Dear readers, I hope and believe you will find a wealth of new and interesting material in this latest volume of our journal.

JANA VOJTĚŠKOVÁ,
Editor-in-chief